

سیدھاشمی ریفرنس کتابجاہء دستورء کاررہبند

(اٹنوک 2015 Revised)

ردء بند: کتابجاہ دستوری کمیٹی

چاپ: اولی ۲۰۰۰م، دومی ۲۰۰۸م

سیمی ۲۰۱۶م

دانگ: ۲۰۰۰

نہاد پیست (۲۰) کلدار

شنگار: سیدھاشمی ریفرنس کتابجاہ

سیدھاشمی ریفرنس کتابجاہ

ء

دستورء کاررہبند

(اٹنوک 2016 Revised)

ڈسء نشان

سیدھاشمی ریفرنس کتابجاہ

دہقان گارڈن، ملیئر ریور برج

ملوک ہوٹل، ملیئر کراچی

سیدھاشمی ریفرنس کتابجاہ

دستور

۱- نام:

اے گل ء نام سیدہ شمی ریفرنس کتابجاہ بیت۔ اے گل سرکاری محکمہ ء تہار جسر بیت۔

۲- بُجّاہ:

اے گل ء بُجّاہ کراچی ء بیت۔ البت چہ سر مجلس ء رزاع ایشی ء شاح ملک ء درمکال جوڑ بیت کن انت۔

۳- ہند ء انبیل:

اے گل گُلّیں بلوچ ہند ء دمگانی تہا کار کنت ء پے کارانی دیردی ء ہمک دمگاں ہندی جھگیر نامینیت۔

۴- مول ء مراد:

اے گل ء بنی مول ء مراد چوش بنت:

۱- بلوچ راج ء زانشی، ازمی، دود ء ریدگی مڈیاں چنگ ء پھریزگ۔

۲- مردماں پے ماتی زبان ء وانگ ء وایننگ ء سکین دیک۔

۳- لکوڑ ء اڑ ء جنجالاں گیوارگ ء سانسنی بنیادانی سر ایک متگیں لک وڑے جوڑ کنگ۔

۴- بلوچی ء ایدگہ زبانان گیشتر پٹ پول کنگ ء زانشی ء لبر انکی پڑ ء کار کنگ۔

۵- بلوچ، بلوچی ء بلوچستان ء سرا بنشنگیں کوہنیں کتاب ء دگہ موادانی مچ کنگ۔

۶- کوہنیں کتاب ء دگہ زانشی مڈیاں نوکار کنگ۔

۷- نہادی ء ہستیں کتابانی چجیانایاپتیں دستاویز ء کتاب شوہاز کنگ ء مچ کنت۔

۸- زانشی مڈیانی تہا گیشی کنگ ء گوں نوکیں دور ء ہمگر نچیں گالبدانی سرا کار کنگ۔

۹- ہالبر انکی ء زانشی موادانی سرا کار کنگ کہ چد ء پیسرا آیانی پلو اگوش دیک نہ بوتگ۔

ء اے پڑ ء کار کنوکیں مردمانی مک ء دلبدی کنگ۔

۱۰- گار ء بیگواہیں گیدی لبر انک، کوہنیں قصہ ء داستان، چاچ، بتل، گالرتچ ء ایدگہ

تہرانی پولگ ء شوہازگ ء آیانی ہشتہ کاری (Documentation) کنگ۔

۱۱- پے بلوچ، بلوچی ء بلوچستان ء پٹ پول کار ء نور براں یک زانشی ء پٹ پولی چاگردے جوڑ کنگ۔

۱۲- بلوچی دود ء ریدگ ء دیما برگ ء و ہد پے و ہدمراکش برجم دارگ۔

۱۳- گوں دگہ کتابجاہ پٹ پولی ادارہاں گوں راپتہ ء ہمگر نچی برجاہ دارگ۔

۱۴- بلوچ از مکار ء دستکارانی دلبدی کنگ ء آیانی از م ء مہلوک ء دیما آرگ ء جہد کنگ۔

۱۵- ساز ء زبیل ء مڈیاں شوہاز کنگ ء یکجاہ کنگ۔

۵- آمدن (درج):

اے گل ء مالی لوٹ جہل ء دائگیں وڑاں پیلو کنگ بنت:

الف: چہ گل ء باسک ء اگدہ دارانی رسوکیں بخاری۔

ب: چہ راپتہ کمیٹی ء تز ء گرداں چہ رستگیں مالی کمک۔

ج: چہ سرکاری، در سرکاری ادارہ ء گلاں رسوکیں مالی کمک ء بخاری۔

د: چہ گل ء نیمگا چاپ ء شنگ بوکیں تاک، کتاب ء دگہ چیزاں رسوکیں آمدن

ه: چہ گل ء مملکت ء مڈیاں رسوکیں کر یہہ ء دگہ آمدن۔

و: کتابجاہ ء پے کمک ء رستگیں ”کتاب پے بہا“ چہ کتابانی بہا ء رستگیں زڑ۔

۶- باسکی:

ہر ہماردم کہ گوں بلوچی زبان ء بلوچ راج ء حُب ء دوستی دار بیت ء گوں گل ء مول ء

مرداں تپاک انت، آ گل ء باسک جوڑ بوت کنت۔

الف: زمہ داری:

گل ء باسک زمہ دار بیت کہ گل ء ایر کنگیں بنجی، ہک ماہی یا ہک سالی

بخاری ء پے و ہدہ دنت ء گل ء چست ء ایرانی تو کا بہر بہ زور بیت۔

ب: باسکانی تہر (ججٹی - ادارکی - دائمی):

۱- ججٹی: ہر ہمارم کہ یک مُشت ء پنجہ ہزار کلد ار یا پنجہ ہزار کلد ار ء گیش گل ء مالی مک کنت، آمردم ء ججٹی باسکی دیگ بیت۔ آہک سال بخاری دیگ ء پابند نہ بیت البت چہ وتی رز ء مک کت کنت۔

۲- آڈارکی: بید چہ ججٹی باسک ء ہمک نوکیں باسک ء پے سال ء آڈارکی باسکی دیگ بیت۔ اگاں سالانی شم ء پد ہمارم دو بر آ تک ء باسکی ء واگ دار بیت آمردم ء پدا ہم آڈارکی باسکی بیت۔

۳- دائمی: ہر ہمارم کہ آئی ء وتی آڈارکی باسکی ء مُدت سرجم کتگ ء کتا بجاہ ء مول ء مرادانی پیو کنگ ء ہمراہ داری ء بر جاہ دارگ لوئیت، آمردم ء دائمی باسکی دیگ بیت۔

ج: باسک ء مہتلی، کٹھک یا بر جاہ:

ج-۱- گل اگاں وتی الباریں باسکے در کنگ بہ لوئیت گڈا سر مجلس ء دو سیک (2/3) منگی ء آئی ء باسکی ء ہلا س، مہتل یادو بر بر جاہ کت کنت۔

ج-۲- دائمی باسک اگاں بے نمونے ء داں چار سالوں وتی باسکی بخاری ء جم نہ دنت سر مجلس چوشیں باسک ء باسکی ء ہلا س کنگ ء واگ دار بیت ء آئی ء نام چہ باسکی لڑ ء در کنگ بیت۔

۷- مجلس:

پہ گل ء مول ء مرادانی دست آرگ ء اید گہ کارانی دیما برگ ء ہاتر سر جمیں گل دو مجلسانی تو کا بہر بیت:

۱- لس مجلس۔

۲- سر مجلس۔

۸- لس مجلس:

الف: لس مجلس ء دروشم:

سید ہاشمی ریفرنس لائبریری

لس مجلس گل ء مسترین مجلس (مجلس) بیت، گل ء گلئیں ججٹی ء دائمی باسک اے مجلس ء باسک بنت ء در ستانی برابریں واگ ء اختیار بنت۔ لس مجلس ء فیصاہانی سرا کار کنگ ء ذمہ داری سر مجلس ء سر بیت۔

ب: لس مجلس ء واگ ء ذمہ داری:

۱- لس مجلس چہ دائمی باسکاں سر مجلس ء باسکاں گچین کنت۔

۲- گل ء دستور ء رہندانی تہا کجام پیہمیں بدلی یا کپی گیشی ء واستا لس مجلس ء موجودیں باسکانی سیسی بہر بزاں سیک (سے یک) ء بیگ الٹی انت۔

ج: لس مجلس ء دیوان:

۱- لس مجلس ء دیوان ہک دو سال ء زند جنوری ء ماہ ء بیت۔

۲- دیوان ء روج ء و ہد ء فیصلہ ء کار مستر ء کار گشا دکن انت۔

۳- دیوان ء در ہیں ججٹی ء دائمی باسک چہ دیوان ء روج ء کم چہ کم پانزدہ روج ساری حال دیگ بنت ء دیوان ء جار ء ججٹیا لیشی ء بنگٹ (ایجنڈا) ہم ہوار کنگ بیت۔

۴- چہ دو سالی دیوان ء اید کار مستر یا کار گشا لس مجلس ء خاصیں دیوان ہم لوٹا نینت کنت۔

۵- لس مجلس ء دیوان مجلس ء باسکانی چارہمی (چارک) بہر ء لوٹ ء کشتن ء سر ہم لوٹا نینگ بوت کنت۔ پرے ہاتر او ہد ء روج ء فیصلہ ء کار مستر یا کار گشا دکنت۔ چوشیں دیوان ء حال (نوٹس) کم چہ کم ہپت روج ساری دیگ بیت۔

د: لس مجلس ء کورم:

پہ لس مجلس ء دیوان ء بر جاہ دارگ ء کتا بجاہ ء پنجہ ء ائیل ء حد اں موجودیں باسکانی چار کے ء بیگ الٹی انت، اگاں نہ دیوان پد گہ روپے ء مہتل دارگ بیت۔

ه: لس مجلس ء بنگٹ:

لس مجلس ۽ بئٽپ (ايجنڊا) گول جارج ۽ جيا شنگ ڪنگ بيت۔ اگا لس مجلس
۽ ڪجام باسڪلس مجلس ۽ ديوان ۽ ٺيڪي اير ڪنگ لوئيت ته آوتي حيا ل ۽ ليها ڪم ڇڪم
هيت روج ساري ڪارمستريا ڪارگشاد ۽ سر به ڪنت ۽ آني ۽ هو ڪاري به گپت۔

۹۔ سر مجلس:

الف۔ گل ۽ ڪاراني ديما برگ ۽ ڀه مول ۽ مراداني دست ۽ آرگ ۽ سر مجلس جوڙ ڪنگ بيت
سر مجلس ۽ لس مجلس ۽ ديوان ڇه باسڪال گچين ڪنت۔ سر مجلس ۽ دو بهر بنت:
۱۔ اُگده دار۔

۲۔ انتظام ڪار۔

اگده دار:

سر مجلس ۽ اگده داراني گچ ۽ حساب اے پيا بيت:

۱۔ ڪارمستر
۲۔ نائب ڪارمستر
۳۔ نائب ڪارمستر (دومي)
۴۔ ڪارگشاد
۵۔ مڪ ڪارگشاد
۶۔ ڪليت دار
۷۔ شنگ ڪار
۸۔ رابطہ ڪاردار
۹۔ ڪارگس ڪاردار

ب۔ اُگده داراني واک ۽ زمه داري:

۱۔ ڪارمستر

الف: ڪارمستر لس مجلس، سر مجلس ۽ دگه ديواناني پاگولج بيت۔

الف: ڪارمستر گل ۽ هڪ روچي ڪارا ڀه ديما برگ ۽ فيصله ڪنت ۽ ڀه اے هاترا
الهي نيس گام گچ زوريت۔

الف: ڏاهي جاوراني صورت ۽ ڪارمستر بيد سر مجلس ۽ هو ڪاري ۽ گام گچ زرت ڪنت
بله سر مجلس ۽ دومي ديوان ۽ ايشي ۽ هو ڪاري (منظوري) ۽ به گپت۔

الف: ڀه گل ۽ ڪاراني ديما برگ ۽ ڪارند هاني دارگ ۽ واکدار بيت، البت
آچر دومي سر مجلس ۽ ديوان ۽ ايشي ۽ هو ڪاري ۽ به گپت۔

الف: ڀه ڪتا سجاه ۽ ڪاراني ديما برگ ۽ هاترا سر مجلس ۽ رزاع ۽ همگير نامبيت ڪنت۔
۲۔ نائب ڪارمستر:

الف: ڪارمستر ۽ موجودگي ۽ آني ۽ مڪ ۽ ڪنت۔ ڪارمستر اگا موجوده بيت،
دزڪش به بيت، دزڪش ڪنائينگ به بيت۔ نائب ڪارمستر، ڪارمستر ۽
بدل (قائم مقام) جوڙ بيت۔ ڪارمستر ۽ گليس واک ۽ اختياراني واهند بيت ۽
وتي زمه داريا ڪارمرز ڪنت۔

۳۔ نائب ڪارمستر (دومي)

الف: اگا نائب ڪارمستر موجوده بيت، دزڪش به بيت، دزڪش ڪنائينگ به بيت
نائب ڪارمستر (دومي)، نائب ڪارمستر (اولي) ۽ واک ۽ اختياراني واهند
بيت ۽ زمه داريا ڪارمرز ڪنت۔

۴۔ ڪارگشاد:

الف: ڪارگشاد گل ۽ هڪ روچي ڪاراني چار ۽ گدار ۽ زمه دار بيت۔ آ ڪارمستر ۽
شو ۽ هو ڪاري (منظوري) ۽ پد گام گچ زوريت۔

الف: ڪارگشاد گول ڏٺي گل ۽ ادارها ڪا گده ڪراچ ڪنگ ۽ زمه دار بيت۔

الف: ڪارگشاد ديواناني جار (نوٽس)، بئڪٽ، ڪارواني ۽ دگه بشتا ڪي ڪاراني زمه دار
بيت۔ ديواناني ريكارڊ ۽ فائلا ني اير ڪنگ ۽ پهرينگ ۽ زمه دار بيت۔

الف: ڪارگشاد گل ۽ گليس ملڪيت ۽ مڌ ياني حساب ڪتاب ۽ ريكارڊ اير ڪنگ ۽
زمه دار بيت۔

الف: گل ۽ ساليهه بڄ ۽ اڪا وٺائي جوڙ ڪنگ ۽ ايشاني رد بند نيگ ۽ مڪ ڪنت،
ڀه اے هاترا ڪليت دار ۽ ڪارا ڀه بند دنت۔

الف: ڪارگشاد گل ۽ ڪار ۽ مولاني واستا ڪجام ڪم وهدے ۽ پنج هزار روپيه حرج
ڪنگ ۽ واک بيت۔

۴/ز: کارگشا دگل ۽ کارانی بابت ۽ ننگدال ۽ احوال جوڑ کنت ۽ لس مجلس یا سر مجلس ۽ دیما پیش کنت۔

۴/ح: کارگشا دگل ۽ کارانی دیما برگ ۽ گول کارمستر ۽ اجازت ۽ کارنہانی دارگ ۽ واک بیت۔ البت چہ دیم ۽ سر مجلس ۽ ایشی ۽ هوکاری (منظوری) گرگ المی انت۔

۵- مکک کارگشا د:

۵/الف: کارگشا دا گول موجودہ بیت، دزکش بہ بیت، دزکش کنائینگ بہ بیت۔ مکک کارگشا د بدل (قائم مقام) کارگشا د جوڑ بیت، کارگشا د ۽ گولیں واک ۽ اختیارانی واہند بیت ۽ زمداریاں کارمرز کنت۔ کارگشا د ۽ موجودگی ۽ آئی ۽ مکک ۽ کنت۔

۶- کلیت دار:

۶/الف: کلیت دار گول ۽ حرج ۽ درج ۽ بابت ۽ حساب ۽ کتاب دارگ ۽ ایشانی پہریزگ ۽ ریکارڈ و استازمہ دار بیت۔

۶/ب: آماں بینک ۽ گل ۽ اکاؤنٹ ۽ بیج کنگ ۽ ایشی ۽ برجاہ دارگ ۽ زمدار بیت ۶/ج: لس مجلس یا سر مجلس ۽ دیم ۽ گل ۽ حساب کتاب ۽ حرج ۽ درچانی پیش کنگ ۽ زمدار بیت ۽ اے تک ۽ کجام ۽ بیہیں جُست ۽ پرسیانی پتوواں دنت۔

۶/د: آگل ۽ اکاؤنٹانی حرج درج چاری (آڈٹ) کنائینگ ۽ زمدار بیت۔

۷- شنگ کار۔

۷/الف: شنگ کار ۽ زمداری گل ۽ جار، دلگوش ۽ دگہ فیصلہ ۽ مول ۽ مراداں چاپ ۽ شنگ کنگ انت۔ چوشکہ رسانک در ۽ چاگردی رسانک ۽ گول راپتہ کنگ، روتاک، ماہتاک ۽ دگہ ۽ وڑیں تا کبنداں راپتہ کنگ ۽ گل ۽ کار گزاریاں شنگ ۽ تالان کنگ ۽ باسکاں سہی ۽ سر پد کنگ انت۔

۸- راپتہ کاردار:

۸/الف: راپتہ کاردار پہ گل ۽ مالی راہ ۽ در شوہاز کنگ ۽ زمدار بیت۔ اے رد ۽ آ گول سرکاری، در سرکاری ۽ ادارہاں راپتہ کنت، گل ۽ مقصد، مراد ۽ پروگرامانی باروا سہی کنت ۽ مالی مکک ۽ ہاتر ار اپتہ کنت۔

۸/ب: راپتہ کاردار گل ۽ کارانی دیما برگ ۽ آتر سر مجلس ۽ جوڑ کنتگیں کمیٹیاں راپتہ کنگ ۽ زمدار بیت۔

۸/ج: راپتہ کاردار گول ہندی ۽ ہنگیراں راپتہ کنت، وھد پہ وھد ۽ حال ونگدالاں آیاں سر کنت۔

۹- کارگس کاردار:

۹/الف: کارگس کاردار، کارگس ۽ چارگدار کنگ ۽ زمدار بیت۔

۹/ب: کارگس ۽ لوٹ ۽ ضرورتاں سر مجلس ۽ رسینگ ۽ زمدار بیت۔

انتظام کار۔

۱- اے مجلس ۽ باسکانی کچ کشش بیت ۽ چریشاں یکے پہ ایوکا زالبولے ۽ بیت

۲- مجلس ۽ اے بہر ۽ زمداری گول اگدہ داراں فیصلہاں شریدار بیگ ۽ فیصلہانی رواج دیگ ۽ مکک کنگ انت۔

۳- ہما کار ۽ ڈبہ کہ چہ سر مجلس ۽ نیمک ۽ پتہ پتہ کی دیگ بوتگ، ہما کار ۽ ڈبہ ۽ سر جم

کنگ ۽ وتی وس ۽ واک ۽ جہد کنگ۔

ج- سر مجلس ۽ مدت:

سر مجلس داں دو سال ۽ گچین کنگ بیت۔ البت نوکین گچین کاری چار ۽ بچی ۽ ہستیں

سر مجلس، ادارکی مجلس ۽ بدل بیت دانک ہما وھد ۽ نوک گچین بیگیں سر مجلس وتی واک ۽

زمداریاں دست ۽ زیریت، ادارکی مدت ۽ آئی واک ایوکا انتظامی بنت۔

د- سر مجلس عدیوان:

الف: سر مجلس عدیوان سالے کم چہ کم سے رنداں برجم دارگ الہی انت۔

ب: کار مستریا کارگشا دوتی رضایا ایدگہ اگدہ دارانی لوٹ و صلاح و پدء کجام ہم وهدء بلوئیت، دیوان و لوٹا نینت کنت۔

ه: سر مجلس و کورم:

سر مجلس عدیوان و برجاہ دارگ و ہاترء سر مجلس و باسکانی سادگیں گیشی الہی انت۔

اگانہ دیوان داں دگہ رمسے و مہتل دارگ بیت۔

و: سر مجلس و باسکی مہنتی / ہلاسی:

سر مجلس اگان و تی الباریں باسکے گوں سادگیں گیشی و داں سے ماہ و مہتل کت کنت،

ہے نیام و مہتل کتگیں باسک و از پیش کنگ و موہ دیگ بیت۔ سر مجلس و سیک

(سے سیک) آئی و چہ مجلس و کشتگ یاد و برجاہ دارگ و گڈی فیصلہ و کت کنت۔

۱۰- زیری کمیٹی و چہ گیر:

گل و مول و مراد و پکارانی دیم و برگ و ہاترء سر مجلس زیری کمیٹی و ہندی چہ گیر نامینیت۔

۱۱- گچین کاری:

الف: گچین کاری ہک دو سال و مدت و سرجمی و پد بنت۔ گچین کاری رہند چوش انت:

۱- گچین کاری چیریں بیلٹ پیپر و وسیلہ و بیت۔

۲- پسر مجلس و گچین کاری و ایو کا دائی و جتی باسک گچین کاری و بہر زرت کن انت۔

۳- گچین کاری کا گد چہ جار و روچ و بگرداں گچین کاری و دو ساعت پیش جم بیت کنت۔

۴- گچین کاری لس مجلس و دیوان و روچ و بیت۔

۵- گچین کاری کمیٹی و باسک و تی و تی و وٹ و دات کن انت۔

۶- ووٹ برابر بنگ و شکل و گچین کاری کمیٹی و مستر و تی و وٹ و دات کنت۔

۷- ووثانی حساب گچین کاری و وهد ہلاسی بنگ و رند بنت۔

ب: ہما کہ ووٹ دات نہ کن انت:

۱- ادار کی باسک گچین کاری و بہر زرت نہ کنت، البت لس مجلس و دیوان و بہر زرت کنت

۲- ہما باسک کہ آئی و وتی سال و یا بازیر سالانی بخاری نہ داتگ انت، چہ گچین کاری و یک ماہے پیش و تی پشت کتگیں بخاری و جم بہ کنت، دو می رنگ و بہر زرت نہ کنت۔

ج: ہما باسک کہ امیدوار بوت نہ کنت:

۱- ادار کی باسک و وڑ و امیدوار بوت نہ کنت۔

۲- ہما باسک کہ داں دو سال و انتظا کار کمیٹی و گون نہ بوتگ، اگدہ دار و امیدوار بوت نہ کنت

۱۲- گچین کار کمیشن:

الف: لس مجلس پسر مجلس و گچین کاری و یک سے رکنی کمیشن یے جوڑ دنت۔ کمیشن و یک مستر و دو باسک بنت۔

۱- گچین کاری کمیشن و و تی کار و سرجم کنگ و کلیں واک و اختیار بیت۔

۲- گچین کار کمیشن و مستر و دز کشی یا پیرانی و سبب و سر مجلس چہ گچین کار کمیشن و مستر جوڑ کنت

۳- گچین کار کمیشن و کجام ہم باسک و دز کشی یا پیرانی و سبب و، کمیشن و مستر چہ سر مجلس و رزاع

دگہ باسک زرت کنت۔

۴- گچین کار کمیشن و مستر یا باسک بے نیون و و تی و ڈبہ و پیلو کنگ و بے سوب بہ بیت گڈا

آئی و جاگہ و سر مجلس دگہ مستر یا باسک نامینیت کنت۔

۵- گچین کاری کمیشن جتی و دائی باسکاں رسا نکدر و چا گردی رسا نک و وسیلہ و سر مجلس و

کچ و حساب و چہ گچین کاری و رس و پانزدہ روچ ساری یا جار و جتی و سر کنت۔

۶- گچین کاری کمیشن و ممبر گچین کاری و نیام و مہتل یا کشتگ بیت نہ کنت۔

۷- نوکیں گچین کاری کمیشن و اڈ کنگ و پڈ کوئیں کمیشن ہلاسی بیت۔